

2024-11-20
Handläggare
Ingmar Unosson
Kommunchef
0584-473103
Ingmar.unosson@laxa.se

Justitiedepartementet
Ju2024/01770

Yttrande- Remiss Trygghetsberedningen (Ju/2020:09), dnr KS 2024-275

Laxå kommun lämnar följande yttrande

Sammanfattning

Återfall i brott och särskilt återfall hos unga brottsdömda är ett allvarligt samhällsproblem. Åtgärder som ökar samhällets förmåga att bidra till att återfall minskar är därför välkomna. Laxå kommun välkomnar utredningen och ställer sig i huvudsak bakom utredningens förslag som berör kommunerna. Kommunen vill dock framhålla att om förslagen ska få effekt måste vi gemensamt acceptera att det krävs en ambitionshöjning och ska en ambitionshöjning få effekt behöver resurser tillföras.

Ett flertal utredningar har presenterats om ett ökat kommunalt ansvar för förebyggande arbete. Det är viktigt att det efterföljande lagstiftningsarbetet hålls samman så att förslag från en utredning anpassas till andra utredningar innan ny eller förändrad lagstiftning genomförs. Ett exempel är denna utrednings resonemang kring socialtjänstens möjligheter att arbeta utifrån frivilligheten som grund. Samtidigt presenteras en ny utredning (Ds 2024:30) där socialnämndens möjligheter att använda tvingande insatser för unga ska ökas. Laxå kommun vill poängtera vikten av att också kommunerna får fler verktyg och metoder för att förebygga och bryta kriminalitet men det får inte ske allt för fragmenterat utan hålla samman. Laxå kommuns bedömning är därför att trots att vi ställer oss bakom utredningens förslag så bör de inte genomföras enskilt utan i ett sammanhang som klargör kommunernas ansvar kopplat till andra utredningars förslag.

En komplikation gällande utredningens förslag om kommunernas involvering i det återfallsförebyggande arbetet är att säkerställa vilken kommun som ansvarar eller kanske mer korrekt kommer ansvara för kriminalvårdsklienten. Utredningen har berört frågan om klienters byte av bostadsort. Det finns därför en problematik i att en kommun kan delta i t.ex. samordnad planering men att klienten direkt efter frigivning byter kommun. Det behöver därför säkerställas att det utan hinder av sekretess kan överlämna information från en kommuns socialnämnd/socialtjänst till en annan kommun så att t.ex. planeringen inte behöver göras om.

2024-11-20
Handläggare
Ingmar Unosson
Kommunchef
0584-473103
Ingmar.unosson@laxa.se

Yttrande över betänkandet olika delförslag

Betänkandets nummer och rubriker har använts. Många förslag som utredningen lämnar bedöms inte beröra kommunerna. Nedan redovisas därför endast de förslag där Laxå kommun ställer sig bakom förslaget eller har eventuella synpunkter på förslagen i utredningen.

7.2.4 Kriminalvården ska ges förutsättningar att begära andra aktörers medverkan i tidig frigivningsplanering

Laxå kommun ställer sig bakom förslaget. Det är positivt att förutsättningarna för att genomföra en gemensam planering stärks. Kommunen vill dock framhålla att ska det bli verklighet behövs en ambitionshöjning varför resurser behöver tillföras. Laxå kommun vill också framhålla att inte bara Kriminalvårdens möjlighet till säkra digitala planeringsmöten behöver säkerställas utan även kommunernas möjligheter att särskilt integritetssäkert genomföra planeringsmöten.

Laxå kommun vill också framhålla att det kan vara svårt för framförallt mindre kommuner att upprätthålla kompetens för att på ett bra sätt kunna delta i en planering för en specifik grupp klienter. Det bör därför säkerställas att kommuner utan t.ex. sekretesshinder kan teckna avtal mellan varandra för att kunna stödja varandra med kompetens i planeringsarbetet.

7.4.2 Arbetsmarknadsåtgärder genom Arbetsförmedlingen

Denna del av utredningen berör kommunerna så till vida att i princip samtliga kommuner på ett eller annat sätt på frivillig grund har valt att bedriva lokal arbetsmarknadspolitik. Laxå kommuns bedömning är att utredningen inte i tillräcklig grad tagit hänsyn till den utbredda samverkan som sker mellan Arbetsförmedlingen och kommunerna och vad denna samverkan kan nyttjas till för att öka kriminalvårdsklienternas möjlighet att etablera sig på arbetsmarknaden.

Med det sagt ställer sig Laxå kommun bakom förslaget att ytterligare utreda om samordningsförbunden kan vara en aktör. För kommunens del är det mer naturligt att samarbeten där det stora flertalet kommuner redan deltar används för en ökad samordning snarare än den befintliga Krami-verksamheten som endast finns i ett fåtal kommuner. Det skulle ge fler kommuner en möjlighet att aktivt stödja statliga aktörer i arbetet med att få fler kriminalvårdsklienter att etablera sig på arbetsmarknaden.

2024-11-20
Handläggare
Ingmar Unosson
Kommunchef
0584-473103
Ingmar.unosson@laxa.se

7.6.2 Förstärkt samverkan för unga lagöverträdare inom Kriminalvården

Laxå kommun ställer sig bakom förslagen. Det är viktigt att samordningen mellan aktörer ökar särskilt för gruppen unga. Här vill dock Laxå kommun framhålla det som framfördes i sammanfattningen ovan. Andra utredningar som berör kommunernas ansvar för förebyggande åtgärder och insatser inom socialnämndens åtgärder pekar mot att fler insatser för unga ska kunna sättas in utan samtycke. Utredningens förslag behöver därför anpassas så att en skyldighet för Kriminalvården att initiera en gemensam planering följer en kommuns möjlighet att utan samtycke initiera insatser för unga.

7.8.3 Kontraktsvårdspåföljder ska föreslås i fler fall

Laxå kommun ställer sig bakom förslaget. Det är viktigt att kostnadsansvaret tydliggörs.

7.9 Det återfallsförebyggande arbetet mot gruppen kriminalvårdsklienter...

Laxå kommun delar utredningens bedömning. Kommunernas ansvar för det brottsförebyggande arbetet och då särskilt socialnämndens/socialtjänstens ansvar. Laxå kommun välkomnar därför den lagstiftning som nu är på väg och välkomnar också de kompletteringar som skett och som troligen kommer ske för att förtydliga kommunernas ansvar men framför allt ökar våra möjligheter att agera.

8.4. Ekonomiska konsekvenser

Laxå kommun delar endast till del utredningens bedömning. Det är svårt att helt få en uppfattning om vilka ekonomiska konsekvenser utredningens förslag har på kommunerna då påverkan inte samlats i en egen rubrik för kommunerna. Laxå kommun ställer sig frågande till uttryck som att påverkan på kommunerna begränsas till "omfördelning av tid" (se t.ex. 8.4.1.). Laxå kommun uppfattar att utredningens förslag innebär en ambitionsökning vad gäller antalet klienter som ges insatser för att förebygga återfall. Utredningen bör därför kompletteras med ett särskilt kapitel för kommunerna så att det är möjligt att bedöma konsekvenserna för utredningens förslag i sin helhet.

8.5 Konsekvenser för den kommunala självstyrelsen...

Laxå kommun delar utredningens bedömning att inskränkningen är proportionerlig och att det innebär ett åtagande som enligt finansieringsprincipen ska ersättas.

I tjänsten
Kenneth Lantz
Ordförande kommunstyrelsens samhällsutvecklingsutskott